

leváci a leváctví – část č. 00

index **k digitálním** **učebním materiálům**

aneb

o projektu DUMy a co by vás o levácích by mohlo zajímat...

ivo vodička 2013 • www.levactvi.cz

Seznam a popis DUMů na téma leváci a leváctví

název školy: Střední škola pedagogická, hotelnictví a služeb,
Komenského 3, Litoměřice

autor: Mgr. Ivo Vodička

anotace: úvodní materiál s popisem jednotlivých dílů výukových a pracovních DUMů na téma leváci a leváctví; je návodem, co si z celého balíčku materiálu mohou pro svoji potřebu vybrat rodiče, učitelé MŠ a ZŠ, specialisté grafomotoriky a další, kteří se o leváky zajímají

klíčová slova: DUMy, index materiálů, odkazy na zdroje, o autorovi

cílová skupina: žáci středních pedagogických škol, učitelky mateřských a základních škol

Vážení rodiče, učitelé a vy, kteří se o leváky zajímáte,

do rukou se Vám dostává čtyřicet výkladových i pracovních materiálů, které jsou věnovány levákům a leváctví.

Tyto učební materiály vznikly v rámci projektu „EU peníze školám a EU peníze středním školám“, které jsou podporovány a zároveň garantovány MŠMT ČR, a jsou volně stažitelné na www.dumy.cz pod licencí Creative commons.

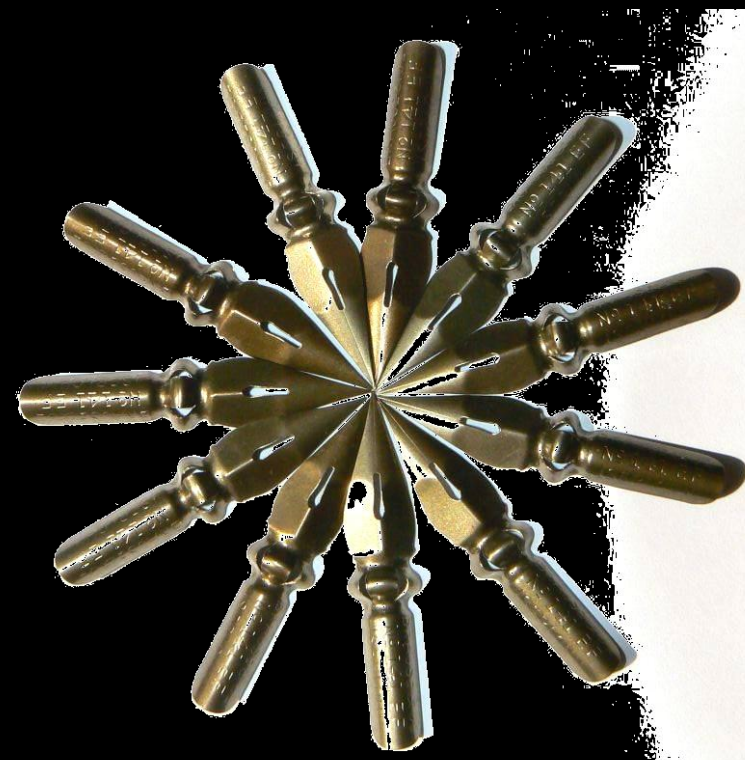
Pro lepší práci s celou sadou digitálních učebních materiálů jsem připravil tento úvodní, obsahem jen organizační DUM, který Vám pomůže k tomu, abyste se mohli v celé sadě lépe orientovat.

Věřím, že informace, které získáte, nakonec nejvíce pomohou těm, kteří teprve hledají cestu životem - našim dětem, našim žákům - malým levákům.

Mgr. Ivo Vodička

- ▶ **Co jsou DUMy a jak s nimi pracovat**
- ▶ **Tématické okruhy o levácích**
- ▶ **Co by koho o levácích i o pravácích mohlo zajímat**
 - ▶ **Úplný seznam DUMů**
- ▶ **Sinistrologie - nauka o levácích a leváctví**
 - ▶ **O autorovi**

Co jsou DUMy a jak s nimi pracovat

Co jsou DUMy a jak s nimi pracovat

DUMy.cz je internetový portál, který má zpřístupňovat výukové materiály co nejnázší způsobem široké odborné veřejnosti, kterou má za úkol obohatit o nové informace a má ji inspirovat při vlastní tvorbě nových materiálů. Ve vazbě na projekt EU Peníze školám (EU PES) nabízí volně přístupný nástroj na podporu archivace a sdílení ověřených kvalitních výukových materiálů.

Všechny DUMy jsou kontrolovány po odborné i formální stránce.

Hlavní myšlenkou je snadnost použití a přímá cesta k hledané informaci. Díky jedinečnému způsobu vyhledávání konkrétních DUMů se lze snadno a na jedno kliknutí dostat k cíli. Tým zkušených editorů neustále prověřuje zveřejňované materiály z pohledu formálního, z pohledu Autorského zákona, ale především z pohledu věcné a obsahové správnosti.

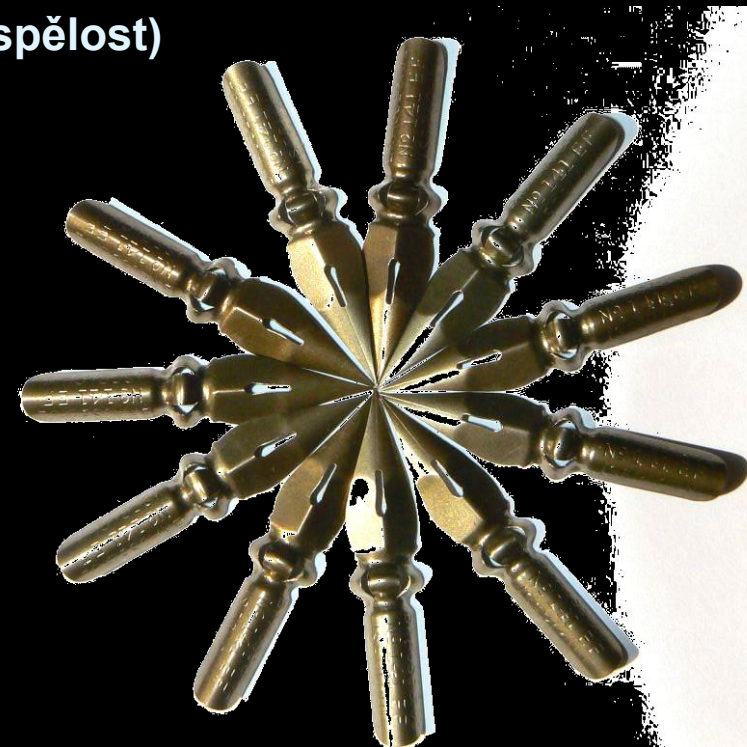
DUMy

Díky hodnocení kvality obsahu pomocí hvězdiček lze odlišit materiály s přínosnějším obsahem. Kontrola kvality obsahu však nekončí vložním, proces zlepšování obsahu je trvalý. I vy jej můžete komentáři ovlivnit, případně upozornit na obsahovou nesrovnalost. S editory a uživateli ověřenými materiály, které jste po zadání hledaného výrazu našli, bude možno nadále pracovat v rámci volné licence Creative Commons.

www.dumy.cz/o-projektu

Leváci a leváctví tématické okruhy

1. Kdo je levák a jaké je jeho postavení ve společnosti
2. Předškolní výchova leváků
3. Levák a všední den (od raného věku po dospělost)
4. Psaní a psací prostředky
5. Levák při práci a zájmových aktivitách
6. O pravácích pro praváky

1. Kdo je levák a jaké je jeho postavení ve společnosti

- 01. Leváci a leváctví - Kdo jsou leváci
- 02. Leváci a leváctví - Předběžné určení laterality dítěte
- 05. Leváci a leváctví - Leonardo da Vinci
- 06. Leváci a leváctví - Slavní leváci
- 20. Leváci a leváctví - Levák v právu a odborné literatuře
- 35. Leváci a leváctví - Levák učitelem
- 40. Leváci a leváctví - Být levákem

2. Předškolní výchova leváků

- 03. Leváci a leváctví - Levák v předškolním období a učitelka MŠ
- 33. Leváci a leváctví - Předškolní výchova leváka a učitelka MŠ

3. Levák a všední den (od raného věku po dospělost)

- 13. Leváci a leváctví - Levák a vázání kravaty uzlem Manhattan**
- 14. Leváci a leváctví - Levák a vázání kravaty uzlem Windsor**
- 15. Leváci a leváctví - Levák a vázání tkaniček**
- 16. Leváci a leváctví - Levák a stříhání nůžkami**
- 26. Leváci a leváctví - Stříháme levou i pravou**
- 29. Leváci a leváctví - Levák a pomůcky pro leváky**
- 37. Leváci a leváctví - Levák a vybavení domácnosti**
- 39. Leváci a leváctví - Levák v kuchyni**

4. Psaní a psací prostředky

- 04. Leváci a leváctví - Proč nemáme nutit leváky psát pravou rukou**
- 07. Leváci a leváctví - Metoda horního psaní leváků**
- 08. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 1**
- 09. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 2**
- 10. Leváci a leváctví - Metoda dolního psaní leváků**
- 11. Leváci a leváctví - Zásady správného psaní**
- 12. Leváci a leváctví - Jak leváci skutečně píší**
- 27. Leváci a leváctví - Jak píší slavní leváci**
- 28. Leváci a leváctví - Špetka, nebo pěstička**
- 31. Leváci a leváctví - Pracovní listy k Levák a psaní**
- 32. Leváci a leváctví - Výukový text k Levák a psaní**
- 36. Leváci a leváctví - Levák a písmo pro leváky**

5. Levák při práci a zájmových aktivitách **(od předškolního věku po dospělost)**

- 17. Leváci a leváctví - Levák a hudební nástroje
- 18. Leváci a leváctví - Levák - kytara a bicí
- 19. Leváci a leváctví - Levák řidičem
- 30. Leváci a leváctví - Levák v dílně
- 34. Leváci a leváctví - Levák a sporty
- 38. Leváci a leváctví - Levák na zahradě

6. O pravácích pro praváky **(i pro rodiče a učitele leváky, kteří mají děti nebo vedou praváky)**

- 21. Leváci a leváctví - Pravák a vázání tkaniček
- 22. Leváci a leváctví - Pravák a vázání kravaty uzlem Manhattan
- 23. Leváci a leváctví - Pravák a vázání kravaty uzlem Windsor
- 24. Leváci a leváctví - Jak praváci skutečně píší

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

1. Rodiče
2. Učitelé mateřských škol
3. Učitelé základních škol
4. Učitelé pracovních a zájmových činností
5. Učitelé specialisté v oblasti grafomotoriky

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

Rodiče

- 01. Leváci a leváctví - Kdo jsou leváci
- 02. Leváci a leváctví - Předběžné určení laterality dítěte
- 04. Leváci a leváctví - Proč nemáme nutit leváky psát pravou rukou
- 15. Leváci a leváctví - Levák a vázání tkaniček
- 16. Leváci a leváctví - Levák a stříhání nůžkami
- 17. Leváci a leváctví - Levák a hudební nástroje
- 20. Leváci a leváctví - Levák v právu a odborné literatuře
- 29. Leváci a leváctví - Levák a pomůcky pro leváky
- 30. Leváci a leváctví - Levák v dílně
- 34. Leváci a leváctví - Levák a sporty
- 37. Leváci a leváctví - Levák a vybavení domácnosti
- 38. Leváci a leváctví - Levák na zahradě
- 39. Leváci a leváctví - Levák v kuchyni
- 40. Leváci a leváctví - Být levákem

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

Učitelé mateřských škol

- 01. Leváci a leváctví - Kdo jsou leváci
- 02. Leváci a leváctví - Předběžné určení laterality dítěte
- 03. Leváci a leváctví - Levák v předškolním období a učitelka MŠ
- 04. Leváci a leváctví - Proč nemáme nutit leváky psát pravou rukou
- 07. Leváci a leváctví - Metoda horního psaní leváků
- 08. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 1
- 09. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 2
- 10. Leváci a leváctví - Metoda dolního psaní leváků
- 11. Leváci a leváctví - Zásady správného psaní
- 12. Leváci a leváctví - Jak leváci skutečně píší
- 15. Leváci a leváctví - Levák a vázání tkaniček
- 16. Leváci a leváctví - Levák a stříhání nůžkami
- 17. Leváci a leváctví - Levák a hudební nástroje
- 20. Leváci a leváctví - Levák v právu a odborné literatuře
- 21. Leváci a leváctví - Pravák a vázání tkaniček
- 24. Leváci a leváctví - Jak praváci skutečně píší

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

Učitelé mateřských škol - pokračování

- 25. Leváci a leváctví - Pravák a stříhání nůžkami
- 26. Leváci a leváctví - Stříháme levou i pravou
- 28. Leváci a leváctví - Špetka, nebo pěstička
- 29. Leváci a leváctví - Levák a pomůcky pro leváky
- 31. Leváci a leváctví - Pracovní listy k Levák a psaní
- 32. Leváci a leváctví - Výukový text k Levák a psaní
- 33. Leváci a leváctví - Předškolní výchova leváka a učitelka MŠ
- 34. Leváci a leváctví - Levák a sporty
- 37. Leváci a leváctví - Levák a vybavení domácnosti
- 38. Leváci a leváctví - Levák na zahradě
- 39. Leváci a leváctví - Levák v kuchyni
- 40. Leváci a leváctví - Být levákem

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

Učitelé základních škol

- 01. Leváci a leváctví - Kdo jsou leváci
- 02. Leváci a leváctví - Předběžné určení laterality dítěte
- 04. Leváci a leváctví - Proč nemáme nutit leváky psát pravou rukou
- 05. Leváci a leváctví - Leonardo da Vinci
- 06. Leváci a leváctví - Slavní leváci
- 07. Leváci a leváctví - Metoda horního psaní leváků
- 08. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 1
- 09. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 2
- 10. Leváci a leváctví - Metoda dolního psaní leváků
- 11. Leváci a leváctví - Zásady správného psaní
- 12. Leváci a leváctví - Jak leváci skutečně píší
- 15. Leváci a leváctví - Levák a vázání tkaniček
- 16. Leváci a leváctví - Levák a stříhání nůžkami
- 17. Leváci a leváctví - Levák a hudební nástroje
- 20. Leváci a leváctví - Levák v právu a odborné literatuře
- 21. Leváci a leváctví - Pravák a vázání tkaniček

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

Učitelé základních škol - pokračování

- 22. Leváci a leváctví - Pravák a vázání kravaty uzlem Manhattan
- 23. Leváci a leváctví - Pravák a vázání kravaty uzlem Windsor
- 24. Leváci a leváctví - Jak praváci skutečně píší
- 25. Leváci a leváctví - Pravák a stříhání nůžkami
- 26. Leváci a leváctví - Stříháme levou i pravou
- 28. Leváci a leváctví - Špetka, nebo pěstička
- 29. Leváci a leváctví - Levák a pomůcky pro leváky
- 30. Leváci a leváctví - Levák v dílně
- 31. Leváci a leváctví - Pracovní listy k Levák a psaní
- 32. Leváci a leváctví - Výukový text k Levák a psaní
- 34. Leváci a leváctví - Levák a sporty
- 35. Leváci a leváctví - Levák učitelem
- 36. Leváci a leváctví - Levák a písmo pro leváky
- 40. Leváci a leváctví - Být levákem

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

Učitelé pracovních a zájmových činností

- 17. Leváci a leváctví - Levák a hudební nástroje
- 18. Leváci a leváctví - Levák - kytara a bicí
- 19. Leváci a leváctví - Levák řidičem
- 20. Leváci a leváctví - Levák v právu a odborné literatuře
- 25. Leváci a leváctví - Pravák a stříhání nůžkami
- 26. Leváci a leváctví - Stříháme levou i pravou
- 27. Leváci a leváctví - Jak píší slavní leváci
- 29. Leváci a leváctví - Levák a pomůcky pro leváky
- 30. Leváci a leváctví - Levák v dílně
- 34. Leváci a leváctví - Levák a sporty
- 37. Leváci a leváctví - Levák a vybavení domácnosti
- 38. Leváci a leváctví - Levák na zahradě
- 39. Leváci a leváctví - Levák v kuchyni
- 40. Leváci a leváctví - Být levákem

Co by koho o levácích mohlo zajímat...

Učitelé specialisté v oblasti grafomotoriky

- 03. Leváci a leváctví - Levák v předškolním období a učitelka MŠ
- 04. Leváci a leváctví - Proč nemáme nutit leváky psát pravou rukou
- 07. Leváci a leváctví - Metoda horního psaní leváků
- 08. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 1
- 09. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 2
- 10. Leváci a leváctví - Metoda dolního psaní leváků
- 11. Leváci a leváctví - Zásady správného psaní
- 12. Leváci a leváctví - Jak leváci skutečně píší
- 20. Leváci a leváctví - Levák v právu a odborné literatuře
- 24. Leváci a leváctví - Jak praváci skutečně píší
- 27. Leváci a leváctví - Jak píší slavní leváci
- 28. Leváci a leváctví - Špetka, nebo pěstička
- 29. Leváci a leváctví - Levák a pomůcky pro leváky
- 31. Leváci a leváctví - Pracovní listy k Levák a psaní
- 32. Leváci a leváctví - Výukový text k Levák a psaní
- 33. Leváci a leváctví - Předškolní výchova leváka a učitelka MŠ

Úplný seznam DUMů

Úplný seznam DUMů (č. 1 - 20)

01. Leváci a leváctví - Kdo jsou leváci
02. Leváci a leváctví - Předběžné určení laterality dítěte
03. Leváci a leváctví - Levák v předškolním období a učitelka MŠ
04. Leváci a leváctví - Proč nemáme nutit leváky psát pravou rukou
05. Leváci a leváctví - Leonardo da Vinci
06. Leváci a leváctví - Slavní leváci
07. Leváci a leváctví - Metoda horního psaní leváků
08. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 1
09. Leváci a leváctví - Psací pomůcky pro leváky 2
10. Leváci a leváctví - Metoda dolního psaní leváků
11. Leváci a leváctví - Zásady správného psaní
12. Leváci a leváctví - Jak leváci skutečně píší
13. Leváci a leváctví - Levák a vázání kravaty uzlem Manhattan
14. Leváci a leváctví - Levák a vázání kravaty uzlem Windsor
15. Leváci a leváctví - Levák a vázání tkaniček
16. Leváci a leváctví - Levák a stříhání nůžkami
17. Leváci a leváctví - Levák a hudební nástroje
18. Leváci a leváctví - Levák - kytara a bicí
19. Leváci a leváctví - Levák řidičem
20. Leváci a leváctví - Levák v právu a odborné literatuře

Úplný seznam DUMů (č. 21 - 40)

21. Leváci a leváctví - Pravák a vázání tkaniček
22. Leváci a leváctví - Pravák a vázání kravaty uzlem Manhattan
23. Leváci a leváctví - Pravák a vázání kravaty uzlem Windsor
24. Leváci a leváctví - Jak praváci skutečně píší
25. Leváci a leváctví - Pravák a stříhání nůžkami
26. Leváci a leváctví - Stříháme levou i pravou
27. Leváci a leváctví - Jak píší slavní leváci
28. Leváci a leváctví - Špetka, nebo pěstička
29. Leváci a leváctví - Levák a pomůcky pro leváky
30. Leváci a leváctví - Levák v dílně
31. Leváci a leváctví - Pracovní listy k Levák a psaní
32. Leváci a leváctví - Výukový text k Levák a psaní
33. Leváci a leváctví - Předškolní výchova leváka a učitelka MŠ
34. Leváci a leváctví - Levák a sporty
35. Leváci a leváctví - Levák učitelem
36. Leváci a leváctví - Levák a písmo pro leváky
37. Leváci a leváctví - Levák a vybavení domácnosti
38. Leváci a leváctví - Levák na zahradě
39. Leváci a leváctví - Levák v kuchyni
40. Leváci a leváctví - Být levákem

Sinistrologie

Nauka o levácích a leváctví - sinistrologie

Problematika leváků a leváctví je dlouhodobě součástí speciální pedagogiky, v současné době ale se okruh teoretických informací a praktických zkušeností o něm každým dnem rozšiřuje takovou měrou, že při shromažďování roztroušených informací o levácích a leváctví z různých oborů jsem narazil na problém pojmenování souboru informací, které se leváků a jejich leváctví týkají.

Pro všechny zúčastněné je totiž velmi nepraktické a nepřesné hovořit neustále o leváctví, které je chápáno jako lidská vlastnost, a o levácích, kteří jsou nositeli i tvůrci leváctví, zatímco je potřeba zdokumentovat a vysvětlit i to, co všechno o levácích a leváctví víme, jak bylo v historii leváctví přijímáno a hodnoceno, jak se vyvíjely pojetí a postupy výchovy leváků a kteří pedagogové se o to zasloužili, což všechno směřuje k vědě o leváctví.

Pojmenování pro tuto oblast jsem nenašel u nás, ani v jiných jazycích, a tak jsem se v roce 2010 obrátil na Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR s návrhem pro pojmenování oboru.

Navrhl jsem navázat na již zavedený latinský pojem sinister (levák), který je běžně používán pedagogy v anglosaských i jiných jazycích, a pro označení vědního oboru přidat obvyklé -logie.

sinister + -logie = sinistrologie

Takovéto označení bylo pracovníky Ústavu pro jazyk český AV ČR přijato jako logicky správné a ústrojné, aby mohlo být pedagogy přijato a mělo šanci se prosadit i v běžném životě.

V současné době označení tohoto oboru speciální pedagogiky proniklo do některých elektronických slovníků cizích slov a odborných pojmů v češtině a přejímají je slovníky zahraniční.

0 autorovi

Vodička, Ivo: Nechte leváky drápat, Portál, Praha, 2008

Objasňuje podstatu grafomotoriky levorukého psaní, popisuje základní přístupy leváků k psaní a nově zdůvodňuje nejvýhodnější způsob psaní pro leváky a používání pomůcek pro leváky doma, v mateřské a základní škole.

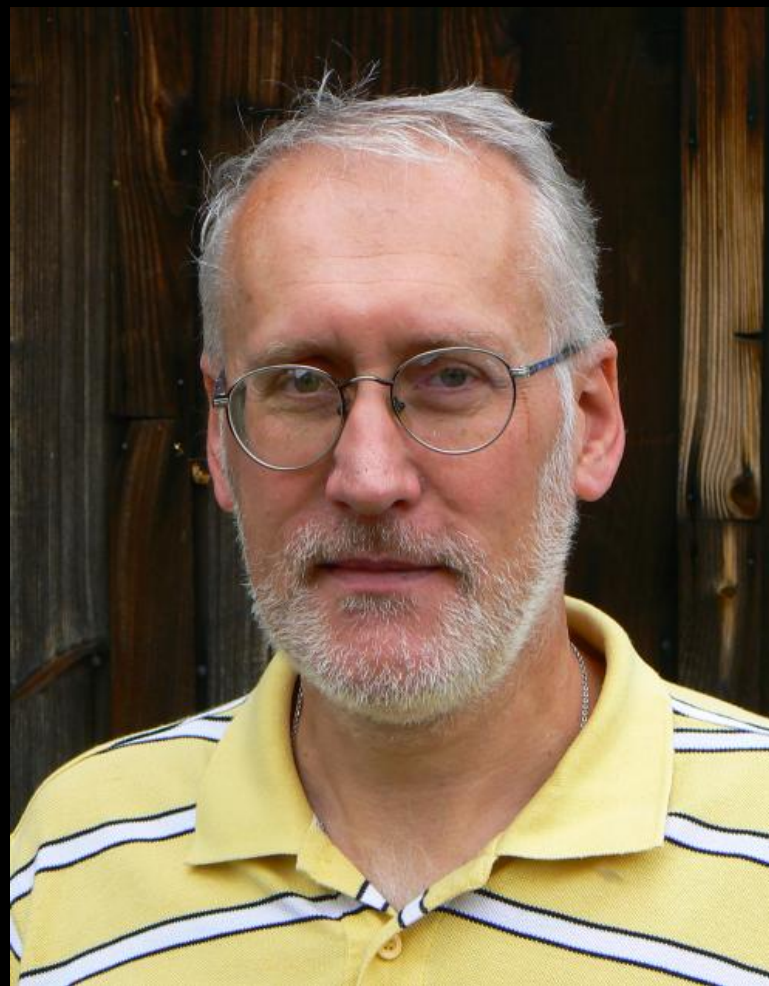
Kniha poskytuje učitelům, rodičům a samotným levákům praktické rady o psacích a kreslicích prostředcích pro leváky a o jejich použití doma a v mateřské a základní škole. Na základě rozboru písma ve vztahu tahu a tlaku při psaní vysvětluje, proč většina leváků píše jinak, než je doporučeno školní metodikou. Obsahuje vyobrazení způsobů psaní leváků, ukázky rukopisů a fotografie.

Ivo Vodička, Mgr.

Narozen 15. února 1962, absolvoval PF v Ústí nad Labem v oboru ČJL - OBN v roce 1986. Je učitelem; v současné době učí na Střední škole pedagogické, hotelnictví a služeb v Lito-
měřicích.

Povolání učitele leváka, otce dvou synů leváků a dlouhodobých grafických aktivit zúročil v pracích o problematice leváctví, zejména metodice psaní a kreslení leváků, o které vydal knihu *Nechte leváky drápat*, Portál, 2008.

V současné době pracuje na rozsáhlejší publikaci o levácích s pracovním názvem *Být levákem* a vytvořil webové stránky www.levactvi.cz o levácích a leváctví pro rodiče, učitele a všechny, které toto téma zajímá.

Od studentských let se věnuje vazbě knih, ke které se dostal přes vlastní literární a výtvarnou činnost; od roku 1985 píše autorské knihy a ilustruje je, zabývá se typografií, konkretistickou poezií, kolážemi, vytváří objekty z papíru a knižní objekty. Zaměřuje se hlavně na netradiční pojetí knihy, experimenty s texty a materiály na pomezí literatury a výtvarného umění; takto vydává tvorbu svou, svých přátel i texty klasické. Od roku 1985 se zúčastnil mnoha kolektivních i samostatných výstav knižní vazby, knižních objektů i volné typografické tvorby u nás i v zahraničí, největší výstavu svých prací uspořádal v galerii zámku Duchcov v roce 2005 a v Litoměřicích 2013.

Jako kytarista prošel několika hudebními tělesy a pro svou potřebu zkonstruoval několik jazzových elektrických kytar a ukulelí, na které hraje ve swingovém bandu.

Více informací najdete na:

<http://www.levactvi.cz/>

<http://obchod.portal.cz/nechte-levaky-drapat/>

<http://www.czechlit.cz/autori/>

<http://ada-skarda-band.webnode.cz/>

Použitá literatura a informační zdroje:

6 - 7. <http://dumy.cz/o-projektu>

28. <http://obchod.portal.cz/nechte-levaky-drapat/>

29 a 31. vlastní fotografie,

Střední škola pedagogická, hotelnictví a služeb, Komenského 3, Litoměřice

ivovodicka@seznam.cz
www.levactvi.cz